

5.4. 2014 թվականի մայիս ամսվա շրջակա բնական միջավայրի աղտոտվածության մշտադիտարկում

Ըստ ՀՀ բնապահպանության նախարարության տեղեկատվության, ՀՀ շրջակա բնական միջավայրը 2014թ. մայիսին ունեցել է հետևյալ բնութագիրը.

5.4.1. Օդային ավազանի որակի մշտադիտարկում: Երևան քաղաքի 7 դիտակայաններում շուրջօրյա ակտիվ նմուշառման եղանակով մթնոլորտային օդի փորձանմուշներում որոշվել են փոշու, ծծմբի երկօքսիդի, ազոտի երկօքսիդի և գետնամերձ օզոնի պարունակությունները: Ակտիվ նմուշառման միջոցով ընդհանուր առմամբ վերցվել է օդի 866 փորձանմուշ: Որոշված նյութերի միջին ամսական կոնցենտրացիաները դիտվել են թույլատրելի նորմաների սահմաններում: Քաղաքի մթնոլորտային օդի փորձանմուշներում ավտոմատ կայանների միջոցով որոշվել են ածխածնի մոնօքսիդի, ազոտի օքսիդների (ազոտի մոնօքսիդ, ազոտի երկօքսիդ և ընդհանուր օքսիդներ) և ծծմբի երկօքսիդի պարունակությունները: Ավտոմատ սարքի միջոցով ածխածնի մոնօքսիդի պարունակության որոշման համար կատարվել է օդի 15 399, ազոտի օքսիդների համար՝ 2 604, ծծմբի երկօքսիդի համար՝ 21 302 դիտարկում: Ըստ ավտոմատ սարքերի տվյալների, մթնոլորտային օդի փորձանմուշներում որոշված նյութերի միջին ամսական կոնցենտրացիաները դիտվել են թույլատրելի նորմաների սահմաններում: Քաղաքի պասիվ նմուշառման 47 դիտակետերի միջոցով վերցված մթնոլորտային օդի 371 փորձանմուշներում ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի պարունակությունները դիտվել են թույլատրելի նորմաների սահմաններում:

Գյումրի քաղաքի դիտակայանում շուրջօրյա ակտիվ նմուշառման եղանակով փոշու պարունակության որոշման համար վերցվել է օդի 22 փորձանմուշ: Փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիան ՍԹԿ-ն գերազանցել է 1.5 անգամ: Քաղաքի պասիվ նմուշառման 24 դիտակետերից ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի պարունակությունները որոշելու համար վերցվել է օդի 192 փորձանմուշ: Ծծմբի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիան ՍԹԿ-ն գերազանցել է 1.8 անգամ:

Վանաձոր քաղաքի 3 դիտակայաններում շուրջօրյա ակտիվ նմուշառման եղանակով մթնոլորտային օդի փորձանմուշներում որոշվել են ծծմբի երկօքսիդի, ազոտի երկօքսիդի և փոշու պարունակությունները: Ընդհանուր առմամբ վերցվել է օդի 279 փորձանմուշ: Որոշված նյութերի միջին ամսական կոնցենտրացիաները դիտվել են թույլատրելի նորմաների սահմաններում: Քաղաքի պասիվ նմուշառման 24 դիտակետերից ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի պարունակությունները որոշելու համար վերցվել է օդի 192 փորձանմուշ: Ծծմբի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիան ՍԹԿ-ն գերազանցել է 1.6 անգամ:

Ալավերդի քաղաքի 3 դիտակայաններում շուրջօրյա ակտիվ նմուշառման եղանակով մթնոլորտային օդի փորձանմուշներում որոշվել են փոշու, ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի պարունակությունները: Ընդհանուր առմամբ վերցվել է օդի 248 փորձանմուշ: Որոշված նյութերի միջին ամսական կոնցենտրացիաները դիտվել են թույլատրելի նորմաների սահմաններում: Ավտոմատ սարքի միջոցով ածխածնի մոնօքսիդի պարունակության որոշման համար կատարվել է օդի 5 309, ազոտի օքսիդների համար՝ 2 604, ծծմբի երկօքսիդի համար՝ 5 305 դիտարկում: Ըստ ավտոմատ սարքի տվյալների, ավտոմատ կայանի հարակից տարածքի մթնոլորտային օդի փորձանմուշներում որոշված նյութերից ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի

միջին ամսական կոնցենտրացիաները ՍԹԿ-ն գերազանցել են, համապատասխանաբար՝ 1.4 և 1.3 անգամ: Քաղաքում և նրա շրջակայքում պասիվ նմուշառման 38 դիտակետերից ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի պարունակությունները որոշելու համար վերցվել է օդի 304 փորձանմուշ: Ծծմբի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիան ՍԹԿ-ն գերազանցել է 1.8 անգամ:

Հրազդան քաղաքի դիտակայանում շուրջօրյա ակտիվ նմուշառման եղանակով մթնոլորտային օդի փորձանմուշներում որոշվել են ծծմբի երկօքսիդի, ազոտի երկօքսիդի և ցեմենտի փոշու պարունակությունները: Ընդհանուր առմամբ վերցվել է օդի 93 փորձանմուշ: Որոշված նյութերի միջին ամսական կոնցենտրացիաները դիտվել են թույլատրելի նորմաների սահմաններում: Քաղաքի պասիվ նմուշառման 20 դիտակետերի միջոցով վերցված մթնոլորտային օդի 160 փորձանմուշներում ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիաները դիտվել են թույլատրելի նորմաների սահմաններում:

Արարատ քաղաքի դիտակայանում ցեմենտի փոշու պարունակության որոշման համար շուրջօրյա ակտիվ նմուշառման եղանակով վերցվել է օդի 31 փորձանմուշ: Ցեմենտի փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիան ՍԹԿ-ն գերազանցել է 1.7 անգամ: Քաղաքի պասիվ նմուշառման 12 դիտակետերի միջոցով վերցված մթնոլորտային օդի 96 փորձանմուշներում ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիաները դիտվել են թույլատրելի նորմաների սահմաններում:

Օաղկաձոր քաղաքի պասիվ նմուշառման 14 դիտակետերի միջոցով վերցված մթնոլորտային օդի 112 փորձանմուշներում որոշվել են ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի պարունակությունները: Որոշված նյութերի միջին ամսական կոնցենտրացիաները դիտվել են թույլատրելի նորմաների սահմաններում: Քաղաքի մշտադիտարկման կայանում շուրջօրյա ակտիվ նմուշառման եղանակով մթնոլորտային օդի փորձանմուշներում որոշվել են փոշու, ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի պարունակությունները: Ընդհանուր առմամբ վերցվել է օդի 93 փորձանմուշ: Որոշված նյութերից ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիաները դիտվել են թույլատրելի նորմաների սահմաններում:

Օաղկաձոր քաղաքի տեղումներում (անձրև) վերահսկվող որոշ նյութերի պարունակությունը, 2014թ. մայիս

մգ/դմ³

Ցուցանիշներ	Նմուշների վերցման ամսաթիվը								
	8-9	13-14	14-15	19-20	20-21	21-22	22-23	25-26	29-30
Ջրածնային ցուցիչ (рН)	7.99	7.58	7.52	7.69	7.57	7.54	7.84	7.64	7.05
Տեսակարար էլեկտրահաղորդականություն (μՄիմ/սմ)	123.0	59.9	42.0	69.1	43.4	38.3	79.9	48.9	17.7
Սուլֆատ իոն	5.75	2.31	1.44	3.43	1.49	1.60	4.58	3.14	0.93
Քլորիդ իոն	1.68	0.43	0.25	0.66	0.31	0.29	0.42	0.38	0.15
Նիտրատ իոն	4.98	1.73	1.03	3.09	1.41	1.08	2.63	2.04	0.60
Ֆտորիդ իոն	0.039	0.014	0.007	0.017	0.012	0.007	0.009	0.014	0.009
Ամոնիում իոն	2.34	0.97	0.68	1.75	0.53	0.59	1.38	1.10	0.61

Սևան, Կապան և Քաջարան քաղաքների պասիվ նմուշառման համապատասխանաբար 15, 11 և 15 դիտակետերի միջոցով վերցվել է մթնոլորտային օդի 87, 88 և 120 փորձանմուշ: Մյուսնիք գյուղի (ՀՀ Մյունիքի մարզ) պասիվ նմուշառման 9 դիտակետերի միջոցով վերցվել է մթնոլորտային օդի 72 փորձանմուշ: Նշված բնակավայրերի մթնոլորտային օդի փորձանմուշներում

որոշված ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիաները դիտվել են թույլատրելի նորմաների սահմաններում:

Ամբերդ գյուղում տեղադրված կայանում մայիս ամսին վերցվել է օդի 93 և փոշու 31 փորձանմուշ: Օդի փորձանմուշներում որոշվել են ծծմբի երկօքսիդի, ազոտի երկօքսիդի, ամոնիակի և նիտրատ իոնի, իսկ փոշու փորձանմուշներում՝ քլոր, նիտրատ, սուլֆատ, ամոնիում իոնների և 21 քիմիական տարրերի պարունակությունները: Ամոնիակի միջին ամսական կոնցենտրացիան դիտվել է թույլատրելի նորմայի սահմանում: Ավտոմատ սարքի միջոցով գետնամերձ օդոնի պարունակության որոշման համար կատարվել է օդի 847 դիտարկում:

Ամբերդ գյուղի կայանի հարակից տարածքի տեղումներում (անձրև) վերահսկվող նյութերի պարունակությունը, 2014թ. մայիս

մգ/դմ³

Ցուցանիշներ	Նմուշների վերցման ամսաթիվը													
	1-2	4-5	8	9	11-12	13	14	18	20	21	23	25	26	29
Զրաձնային ցուցիչ (pH)	7.52	7.87	7.64	7.76	7.50	7.49	7.43	7.42	7.52	7.40	7.32	7.43	7.57	7.69
Տեսակարար էլեկտրահաղորդականություն (μՄիմ/սմ)	34.4	125.0	102.3	119.0	47.9	58.2	36.6	40.9	36.8	29.8	43.3	44.5	50.4	42.2
Սուլֆատ իոն	2.49	10.46	6.31	2.90	2.21	2.32	2.10	2.90	2.13	1.73	3.12	3.87	4.07	2.69
Քլորիդ իոն	0.58	1.70	1.82	0.82	0.84	0.63	0.20	0.42	0.18	0.27	0.28	0.42	0.45	0.31
Նիտրատ իոն	2.93	7.68	3.67	0.02	1.79	2.03	1.45	2.12	1.56	1.41	2.01	2.30	3.23	1.85
Ֆտորիդ իոն	0.013	0.032	0.029	0.083	0.013	0.010	0.009	0.013	0.002	0.003	0.003	0.006	0.014	0.008
Ամոնիում իոն	0.27	1.88	2.22	0.26	0.88	1.24	0.98	0.88	0.82	0.67	1.63	1.01	1.05	1.99

5.4.2. Մակերևութային ջրերի որակի մշտադիտարկում: Մայիսին մակերևութային ջրերի նմուշառ կատարվել է ՀՀ 41 գետերի, Արփա-Սևան ջրատարի, Արփիլճի, Ախուրյանի, Ապարանի, Կեչուտի ջրամբարների, Երևանյան և Սևանա լճերի 125 դիտակետերում: Վերցված 166 փորձանմուշներում որոշվել է 40-ական ցուցանիշ:

Մակերևութային ջրերի քիմիական կարգավիճակը, 2014թ. մայիս

Զրավագանային կառավարման տարածք	Գետավազան	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի համարը	Դիտակետի տեղադրությունը	Քիմիական կարգավիճակի դասը	Ըստ տվյալ ցուցանիշի	
Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածք	Դեբեդ գետի ավազան	Փամբակ	1	Հարթագետը գյուղից 0.5 կմ վերև	2	-	
			2	ք.Սպիտակից 0.5 կմ ներքև	2	-	
			3	ք.Վանաձորից 0.6 կմ վերև	2	-	
			4	ք.Վանաձորից 4.5 կմ ներքև	3	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն	
		Դեբեդ	5	Մարցիգետի թափման կետից 0.5 կմ ներքև	2	-	
			6	ք.Այրումից 0.5 կմ վերև	2	-	
		Ձորագետ	7	ՀՀ պետական սահմանի մոտ	2	-	
			8	ք.Ստեփանավանից 0.5 կմ վերև	2	-	
		Տաշիր	10	Գետաբերան	2	-	
			11	Միխայելովկա գյուղից 0.5 կմ վերև	3	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն	
				12	Սարատովկա գյուղից 0.5 կմ ներքև	2	-
		Մարցիգետ		13	Գետաբերան	2	-
		Ախթալա		14	Գետաբերան	5	Ցինկ, պղինձ, կադմիում, մանգան, երկաթ
		Գարգառ		210	Կուռթան գյուղի շրջանում	2	-
	342		Ակունք	2	-		
Շնող		343	Գետաբերան	2	-		

5.ՄՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Գետավազան	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի համարը	Դիտակետի տեղադրությունը	Քիմիական կարգավիճակի դասը	Ըստ տվյալ ցուցանիշի	
Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածք	Աղստև գետի ավազան	Աղստև	15	ք.Դիլիջանից 1.2 կմ վերև	2	-	
			16	ք.Դիլիջանից 0.5 կմ ներքև	3	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն	
			17	ք.Բջևանից 1 կմ վերև	2	-	
			18	ՀՀ պետական սահմանի մոտ	2	-	
		Գետիկ	19	ք.Ճամբարակից 0.5 կմ վերև	2	-	
			20	Գետաբերան	2	-	
Ախուրյանի ջրավազանային կառավարման տարածք	Ախուրյան գետի ավազան	Ախուրյան	31	Ամասիա գյուղից 0.5 կմ վերև	2	-	
			32	Ամասիա գյուղից 1 կմ ներքև	3	ԹՔՊ, ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն	
			33	ք.Գյումրիից 0.8 կմ վերև	2	-	
			34	ք.Գյումրիից 5 կմ ներքև	5	Ամոնիում իոն	
			35	Երվանդաշատ գյուղից 0.5 կմ ներքև	3	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն	
		Աշոցք	36	Արտաշեն գյուղից 0.5 կմ վերև	1	-	
			37	Գետաբերան	2	-	
	Կարկաչուն	38	Գետաբերան	5	Նիտրիտ իոն		
	Մեծամոր գետի ավազան	Մեծամոր	40	ք.Վաղարշապատից 10 կմ հարավ	3	Լուծված թթվածին, նիտրիտ իոն	
			41	ք.Վաղարշապատից 11 կմ հարավ-արևելք	4	ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն	
42			Ռանչպար գյուղից 0.5 կմ ներքև	4	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն		
Ջրագղանի ջրավազանային կառավարման տարածք	Քասախ գետի ավազան	Քասախ	43	ք.Ապարանից 0.5 կմ վերև	2	-	
			44	ք.Ապարանից 0.5 կմ ներքև	3	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն	
			45	ք.Աշտարակից 1 կմ վերև	2	-	
			46	ք.Աշտարակից 3.5 կմ ներքև	2	-	
			47	Գետաբերան	4	ԹՔՊ, նիտրատ իոն	
		Գեղարոտ	48	Արագած գյուղից 0.5 կմ վերև	2	-	
			49	Գետաբերան	3	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն	
	Հրազդան գետի ավազան (միջին ներքին հոսանք)	Հրազդան	Հրազդան	50	Փարպի գյուղից 0.5 կմ ներքև	3	Ֆոսֆատ իոն
				51	Գեղամավան գյուղի մոտ	2	-
				52	Քաղսի գյուղից 0.5 կմ ներքև	2	-
				53	Արգել գյուղից 0.5 կմ ներքև	2	-
		Հրազդան	Հրազդան	54	Արգնի ՀԷԿ-ից 0.5 կմ ներքև	3	ԹՔՊ, նիտրատ իոն
				55	ք.Երևանից 6 կմ ներքև, Դարբնիկ գյուղի մոտ	5	Լուծված թթվածին, ԹԿՊ, ԹՔՊ, ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր
				56	Գետաբերան	4	ԹՔՊ, ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն
Գետառ		Գետառ	225	Գեղանիստ գյուղի մոտ	5	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	
			59	Գետաբերան	5	ԹԿՊ, ԹՔՊ, ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	
Մարմարիկ գետի ավազան	Մարմարիկ	57	Հանքավան գյուղից 0.5 կմ վերև	2	-		
		58	Գետաբերան	2	-		
Ծառաղբյուր գետի ավազան	Ծառաղբյուր	311	ք.Ծաղկաձորից վերև	2	-		
		312	ք.Ծաղկաձորից ներքև	3	Ամոնիում իոն		

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Գետավազան	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի համարը	Դիտակետի տեղադրությունը	Քիմիական կարգավիճակի դասը	Ըստ տվյալ ցուցանիշի
Սևանի ջրավազանային կառավարման տարածք	Ձկնագետ գետի ավազան	Ձկնագետ	60	Մեմոնովկա գյուղից 0.5 կմ վերև	2	-
			61	Գետաբերան	2	-
	Մասրիկ գետի ավազան	Մասրիկ	62	Վերին Շորժա գյուղից 0.5 կմ վերև	2	-
			63	Գետաբերան	3	Ֆոսֆատ իոն
	Սոթք գետի ավազան	Սոթք	64	Հանքավայրից 0.5 կմ վերև	2	-
			65	Գետաբերան	2	-
	Վարդենիսի լեռներից սկսվող գետեր	Կարճաղբյուր	66	Աղբյուրաձոր գյուղից 0.5 կմ վերև	2	-
			67	Գետաբերան	2	-
		Վարդենիս	69	Վարդենիկ գյուղից 0.5 կմ վերև	2	-
			70	Գետաբերան	2	-
		Մարտունի	71	Գեղիովիտ գյուղից 0.5 կմ վերև	2	-
	Գեղամա լեռներից սկսվող գետեր	Արգիճի	73	Լեռնակերտ գյուղից 0.5 կմ վերև	2	-
			74	Գետաբերան	2	-
		Ծակքար	75	Գետաբերան	3	Ֆոսֆատ իոն
		Շողվակ	76	Գետաբերան	2	-
		Գավառագետ	77	Ծաղկավան գյուղից 0.5 կմ վերև	2	-
78	Գետաբերան	3	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն			
Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածք	Վեղի գետի ավազան	Վեղի	80	Ուրցաձոր գյուղից 0.5 կմ վերև	2	-
			82	ք.Արարատից 2 կմ ներքև	3	Ամոնիում իոն
	Արփա գետի ավազան	Արփա	83	ք.Ջերմուկից 0.5 կմ վերև	2	-
			84	ք.Վայքից 0.5 կմ վերև	2	-
			85	ք.Վայքից 0.5 կմ ներքև	2	-
			86	ք.Եղեգնաձորից 0.5 կմ վերև	2	-
			87	Արենի գյուղից 0.5 կմ ներքև	2	-
		Եղեգիս	88	Շատին գյուղից 0.5 կմ ներքև	2	-
Արփա-Սևան ջրատար	68	Ծովինար գյուղից 0.7 կմ վերև	2	-		
Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածք	Մեղրի գետի ավազան	Մեղրիգետ	89	ք.Մեղրիից 0.5 կմ վերև	2	-
			90	Գետաբերան	2	-
	Ողջի գետի ավազան	Ողջի	91	ք.Քաջարանից 1.7 կմ վերև	2	-
			92	ք.Քաջարանից 1.8 կմ ներքև	2	-
			93	ք.Կապանից 0.8 կմ վերև	2	-
			94	ք.Կապանից 6.8 կմ ներքև	3	Ամոնիում իոն, պղինձ, մանգան, վանադիում, երկաթ
		Արծվանիկ	95	Պոչամբարից 0.5 կմ վերև	3	ԹՔՊ, ամոնիում իոն
	96	Գետաբերան	5	Մոլիբդեն, մանգան, սուլֆատ իոն		
	Գեղի գետի ավազան	Գեղի	97	Աջաբաջ գյուղից 0.5 կմ վերև	2	-
			98	Գետաբերան	2	-
	Որոտան գետի ավազան	Որոտան	99	Գորայք գյուղից 0.5 կմ վերև	2	-
			100	ք.Սիսիանից 1 կմ վերև	3	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն
			101	ք.Սիսիանից 2 կմ ներքև	3	Ֆոսֆատ իոն
102			Տաթև ՀԷԿ գյուղից 0.5 կմ ներքև	3	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն	
Սիսիան գետի ավազան	Սիսիան	103	Արևիս գյուղից 0.5 կմ վերև	2	-	
		104	Գետաբերան	5	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն	
Գորիս գետի ավազան	Գորիսգետ	106	ք.Գորիսից 3 կմ վերև	2	-	
		107	ք.Գորիսից 1.5 կմ ներքև	4	Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն	

ՀՀ ջրամբարների և Սևանա լճի ջրերի քիմիական կարգավիճակը, 2014թ. մայիս¹

Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի համարը	Դիտակետի տեղադրությունը	Քիմիական կարգավիճակի դասը	Ըստ տվյալ ցուցանիշի	
Արփիլճի ջրամբար	109	Ամբարտակի մոտ	3	Ֆոսֆատ իոն	
Ախուրյանի ջրամբար	110	Ամբարտակի մոտ	3	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն	
Ապարանի ջրամբար	111	Ամբարտակի մոտ	3	ԹՔՊ	
Երևանյան լիճ	112	Ամբարտակի մոտ	4	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն	
Կեչուտի ջրամբար	114	Ամբարտակի մոտ	2	-	
Սևանա լիճ	20-0	Շորժա գյուղից 6.8 կմ հարավ-արևմուտք	մակերևույթից	2	-
	20-2		2 մ խորությունից	4	ԹՔՊ
	20-18		18 մ խորությունից	4	ԹՔՊ
	22-0	Մեծ Սևանի Նորատուս և Օափաթաղ գյուղերի միջև	մակերևույթից	2	-
	22-2		2 մ խորությունից	2	-
	22-10		10 մ խորությունից	4	ԹՔՊ
	22-20		20 մ խորությունից	4	ԹՔՊ
	22-30	30 մ խորությունից	4	ԹՔՊ	
	24-0	Մեծ Սևանի կենտրոնական հատվածում	մակերևույթից	4	ԹՔՊ
	24-2		2 մ խորությունից	4	ԹՔՊ
	24-10		10 մ խորությունից	4	ԹՔՊ
	24-20		20 մ խորությունից	4	ԹՔՊ
	24-30		30 մ խորությունից	4	ԹՔՊ
	120'-0	120 դիտակետի ուղղությամբ, ավիամերձ	մակերևույթից	4	ԹՔՊ
	120'-5		5 մ խորությունից	4	ԹՔՊ
	120-0	Արտանիշ գյուղից 2 կմ 135° ազիմուտով	մակերևույթից	4	ԹՔՊ
	120-2		2 մ խորությունից	4	ԹՔՊ
	120-10		10 մ խորությունից	2	-
	120-20		20 մ խորությունից	4	ԹՔՊ
	121'-0	121 դիտակետի ուղղությամբ, ավիամերձ	մակերևույթից	3	ԹՔՊ
	121'-5		5 մ խորությունից	2	-
	121-0	Շորժա գյուղից 7.2 կմ հարավ-արևելք	մակերևույթից	3	ԹՔՊ
	121-2		2 մ խորությունից	4	ԹՔՊ
	121-10		10 մ խորությունից	4	ԹՔՊ
	121-20		20 մ խորությունից	4	ԹՔՊ
	122'-0	122 դիտակետի ուղղությամբ, ավիամերձ	մակերևույթից	4	ԹՔՊ
	122'-5		5 մ խորությունից	2	-
	122-0	Փամբակ գյուղից 2.2 կմ 255° ազիմուտով	մակերևույթից	4	ԹՔՊ
	122-2		2 մ խորությունից	4	ԹՔՊ
	122-10		10 մ խորությունից	3	ԹՔՊ
	122-20		20 մ խորությունից	3	ԹՔՊ
	123'-0	123 դիտակետի ուղղությամբ, ավիամերձ	մակերևույթից	4	ԹՔՊ
	123'-5		5 մ խորությունից	3	ԹՔՊ
	123-0	Նորատուս գյուղից 6 կմ հյուսիս-արևելք	մակերևույթից	4	ԹՔՊ
	123-2		2 մ խորությունից	2	-
	123-10		10 մ խորությունից	2	-
	123-20		20 մ խորությունից	3	ԹՔՊ
	124'-0	124 դիտակետի ուղղությամբ, ավիամերձ	մակերևույթից	3	ԹՔՊ
	124'-5		5 մ խորությունից	2	-
	124-0	Ծովակ գյուղից 1 կմ հյուսիս-արևմուտք	մակերևույթից	3	ԹՔՊ
124-2	2 մ խորությունից		2	-	
124-10	10 մ խորությունից		3	ԹՔՊ	
124-20	20 մ խորությունից		4	ԹՔՊ	
125'-0	125 դիտակետի ուղղությամբ, ավիամերձ	մակերևույթից	2	-	
125'-5		5 մ խորությունից	2	-	

¹ՀՀ ջրամբարների և Սևանա լճի ջրի քիմիական որակի գնահատումը կատարվել է համաձայն ՀՀ մակերևութային ջրերի էկոլոգիական նորմերի (ՀՀ կառավարության 2011թ. հունվարի 27-ի թիվ 75-Ն որոշում, հավելված N 2): Գնահատումը կատարվել է միայն ըստ կենսածին տարրերի՝ այլ ցուցանիշների բնական ֆոնային կոնցենտրացիաների բացակայության պատճառով:

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի համարը	Դիտակետի տեղադրությունը		Քիմիական կարգավիճակի դասը	Ըստ տվյալ ցուցանիշի
Սևանա լիճ	125-0	Կարճադրյուր գետի գետաբերանից 1 կմ արևմուտք	մակերևույթից	2	-
	125-2		2 մ խորությունից	3	ԹՔՊ
	125-10		10 մ խորությունից	2	-
	125-20		20 մ խորությունից	2	-
	126'-0	126 դիտակետի ուղղությամբ, ափամերձ	մակերևույթից	3	ԹՔՊ
	126'-5		5 մ խորությունից	2	-
	126-0	Արծվանիստ գյուղից 1 կմ հյուսիս	մակերևույթից	2	-
	126-2		2 մ խորությունից	2	-
	126-10		10 մ խորությունից	2	-
	126-20		20 մ խորությունից	2	-
	131-0	Չկալովկա գյուղից 7.5 կմ հյուսիս	մակերևույթից	2	-
	131-2		2 մ խորությունից	2	-
	131-10		10 մ խորությունից	3	ԹՔՊ
131-20	20 մ խորությունից		2	-	

Արաքս գետի աղտոտվածության վիճակը, 2014թ. մայիս

Ջրային օբյեկտի անվանումը	Դիտակետի համարը	Դիտակետը (հասվածքը)	ՍԹԿ-ն գերազանցող միացությունների կոնցենտրացիաները										
			1/ՕՕ/Յ, մգՕՕ/լ	ԹՔՊ, մգՕ/լ	ամոնիում իոն, մգN/լ	նիտրիտ իոն, մգN/լ	ալյում, մգ/լ	քրոմ, մգ/լ	մանգան, մգ/լ	վանադիում, մգ/լ	ալյումին, մգ/լ	սելեն, մգ/լ	սուլֆատ իոն, մգ/լ
Արաքս	25	Սուրմալու գյուղի դիմաց	3.59	-	-	-	0.0012	0.0016	-	0.0047	0.0483	-	-
	26	Հրազդան գետի թափման կետից վերև	-	72	0.449	0.101	0.0019	0.0043	0.0367	0.0094	0.1250	0.0017	-
	27	Հրազդան գետի թափման կետից ներքև	-	72	1.674	0.133	0.0018	0.0042	0.0193	0.0143	-	0.0020	151.92
	28	Արմաշ գյուղից 0.5 կմ ներքև	-	74	-	0.088	0.0025	0.0041	-	0.0148	-	0.0020	142.39
	29	ք.Ագարակից 2 կմ հարավ	-	50	-	0.057	0.0022	0.0014	-	0.0131	-	0.0015	194.19
	30	ք.Ագարակից 2.5 կմ հարավ-արևելք	-	38	-	0.082	0.0051	0.0018	-	0.0129	-	0.0015	193.22